

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

A. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ : 'Όνειρο στο κύμα'

Ἡ τελευταία χρονιά πού ἤμην ἀκόμη φυσικός ἄνθρωπος ἦτον τό θέρος ἐκεῖνο τοῦ ἔτους 187... Ἦμην ὠραῖος ἔφηβος, καστανόμαλλος βοσκός, κ' ἔβοσκα τάς αἴγας τῆς Μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς τά ὄρη τά παραθαλάσσια, τ' ἀνερχόμενα ἀποτόμως διά κρημνώδους ἀκτῆς ὑπερθεν τοῦ κράτους τοῦ Βορρᾶ καί τοῦ πελάγους. Ὅλον τό κατάμερον ἐκεῖνο, τό καλούμενον Ξάρμενο, ἀπό τά πλοῖα τά ὅποια κατέπλεον ξάρμενα ἢ ξυλάρμενα, ἐξωθούμενα ἀπό τάς τρικυμίας, ἦτον ἰδικόν μου...

...Εἶχα ἐγώ σουραύλι (ἦτοι φλογέραν), ἀλλά δέν εἶχα ἀρκετόν θράσος ὥστε νά παίξω ἐν γνώσει ὅτι θά με ἤκουεν αὐτή... Τήν φοράν ταύτην ἐφιλοτιμήθην νά παίξω πρὸς χάριν της, ἀλλά δέν ἤξεύρω πῶς τῆς ἐφάνη ἡ τέχνη μου ἢ αὐλητική. Μόνον ἤξεύρω ὅτι μοῦ ἔστειλε δι' ἀμοιβήν ὀλίγα ξηρά σῦκα, κ' ἕνα τᾶσι γεμᾶτο πετμέζι.

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Βασικά γνωρίσματα στα διηγήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη θεωρούνται το θρησκευτικό βίωμα και η χριστιανική ευλάβεια. Να επισημάνετε το θρησκευτικό στοιχείο στο συγκεκριμένο απόσπασμα.
μονάδες 15
2. Στο απόσπασμα που σας δίνεται να εντοπίσετε τις διαφορές αφηγηματικές τεχνικές που υφίστανται και να προβείτε στο σχολιασμό της λειτουργίας τους.
μονάδες 15
3. Πώς θα χαρακτηρίζατε τη σχέση του αφηγητή με τη φύση; Με ποιους τρόπους ο αφηγητής καταδεικνύει τη σχέση αυτή στο συγκεκριμένο απόσπασμα;
μονάδες 15
4. Έχει διατυπωθεί η άποψη ότι ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης ως ηθογράφος δε μένει στην επιφάνεια, αλλά διεισδύει και καταγράφει και τα νοσηρά σημεία των κοινωνιών. Τεκμηριώστε την άποψη αυτή βασιζόμενοι στο απόσπασμα που σας δίνεται.
μονάδες 25

5. Έχει υποστηριχθεί η άποψη ότι στις επιγραφές του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «εκδηλώνεται με όλη της την ένταση η ποιητικότητα της παπαδιαμαντικής γλώσσας». Να συγκρίνετε, ως προς τη γλώσσα και το ύφος, την περιγραφή από το διήγημα «Η βασιλική δρυς» με την περιγραφή της Μοσχούλας στο απόσπασμα που σας έχει δοθεί.

μονάδες 30

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ,ΥΠΟ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΔΡΥΝ

Μου εφάνη ότι το δένδρον –έσωζεν καθ' ύπνον την έννοιαν του δένδρου- μικρόν κατά μικρόν μετέβαλλεν όψιν, είδος και μορφήν. Εις μία στιγμήν η ρίζα του μου εφάνη ως δύο ωραίοι εύτορνοι κνήμαι, κολλημέναι η μία επάνω εις την άλλην, είτα κατ'όλιγον εξεκόλλησαν και εχωρίσθησαν εις δύο· ο κορμός μου εφάνη, ότι διεπλάσσετο κι εμορφούτο εις οσφύν, εις κοιλίαν και στέρνον, με δύο κόλπους γλαφυρούς, προέρχοντας οι δύο παμμέγιστοι κλάδοι μου εφάνησαν ως δύο βραχίονες, χείρες ορεγόμεναι εις το άπειρον, είτα κατερχόμεναι συγκαταβατικώς προς την γην, εφ' ης εγώ εκείμην· και το βαθύφαιον, αιιθαλές φύλλωμα μου εφάνη ως κόμα πλουσία κόρης, αναδεδημένη προς τα άνω, είτα λυόμενη, κυματίζουσα, χαλαρωμένη προς τα κάτω.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΨΑΡΡΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ